

در جلسه کارگروه اتاق فکر همکاری‌های ایران و عربستان مطرح شد ضرورت پذیرش استانداردهای متقابل در حوزه گمرک ولجستیک

تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۲ ساعت ۱۳:۳۰

در جلسه کارگروه گمرک، لجستیک و استاندارد اتاق فکر همکاری‌های اقتصادی ایران و عربستان، ضرورت پذیرش استانداردهای متقابل در حوزه گمرک و لجستیک برای توسعه و تسریع مبادلات تجاری مورد تاکید قرار گرفت.

جلسه کارگروه گمرک، لجستیک و استاندارد اتاق فکر همکاری‌های اقتصادی ایران و عربستان به میزبانی دبیرخانه این اتاق فکر و با حضور رئیس کمیسیون حمل‌ونقل اتاق تهران، کارشناسان و فعالان این حوزه در اتاق بازرگانی تهران برگزار شد.

در ابتدای این جلسه، مرضیه عالی‌پور، عضو اتاق فکر ایران و عربستان، در گزارشی به تشریح وضعیت بخش لجستیک و حمل‌ونقل عربستان پرداخت و به گفته او، عربستان دارای ۷۳ هزار کیلومتر راه ملی که شامل ۴۹۰۰ کیلومتر بزرگراه، ۱۴۱۸۹ کیلومتر جاده دوطرفه و ۵۴۱۸۰ کیلومتر جاده یک‌طرفه است. این کشور همچنین ۲۹ فرودگاه شامل ۱۰ فرودگاه بین‌المللی، سه فرودگاه منطقه‌ای و ۱۶ فرودگاه داخلی با ظرفیت سالانه ۱۰۰ میلیون مسافر دارد.

به گزارش روابط عمومی اتاق تهران عالی‌پور افزود: در بخش حمل‌ونقل ریلی عربستان دارای ۴۵۰۰ کیلومتر ریل راه‌آهن با ظرفیت سالانه ۱۱ میلیون تن است و همچنین این کشور با داشتن ۱۰ بندر تجاری که ۹ بندر آن دولتی و یک بندر خصوصی است قابلیت جابه‌جایی سالانه ۲۸۰ میلیون تن بار را دارد.

او با اشاره به اهداف چشم‌انداز ۲۰۳۰ در بخش حمل‌ونقل عربستان گفت: این اهداف شامل دستیابی به ۴۰۰ میلیون TEU حجم کالاهای جابه‌جا شده از طریق بنادر، قابلیت جابه‌جایی ۳۳۰ میلیون مسافر از طریق فرودگاه‌های عربستان و همچنین سرمایه‌گذاری ۱۴۷ میلیارد دلاری در بخش لجستیک و حمل‌ونقل است. در سال ۲۰۱۶ معادل ۱۰ میلیارد دلار و در سال ۲۰۲۰ معادل ۱۴.۹ میلیارد دلار مبالغ سرمایه‌گذاری شده عربستان در پروژه‌های حمل‌ونقل و لجستیک (بر اساس داده‌های وزارت مالیه عربستان سعودی) بوده است.

عالی‌پور اندازه بازار صنعت حمل‌ونقل و لجستیک در سال ۲۰۲۴ را معادل ۲۵.۳ میلیارد دلار عنوان کرد و گفت: اندازه بازار این صنعت در سال ۲۰۲۹ معادل ۳۲.۸ میلیارد دلار تخمین زده شده است. در عین حال، نرخ رشد مرکب سالانه این صنعت در بازه زمانی ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۳ معادل ۵.۱ درصد بوده است. سهم بخش حمل‌ونقل از تولید ناخالص داخلی عربستان نیز در سال ۲۰۲۲ سهم پنج درصدی داشته است.

در ادامه این جلسه، سید ابراهیم ابراهیمی، مدیرکل دفتر تخصصی امور بین‌الملل و حلال سازمان استاندارد ایران، که در این جلسه حضور یافته بود، گفت: با سازمان استاندارد عربستان سعودی روابط خوبی در مجامع بین‌المللی داریم و پیشنهاداتی را ارائه کرده‌ایم. پیشنهاد آغاز جایزه کیفیت جهان اسلام با همکاری دو کشور مطرح شد که مورد استقبال قرار گرفته اما هنوز اقدامی در این مورد انجام نشده است.

او افزود: دو کشور باید استانداردهای یکدیگر را بپذیرند و تا این اتفاق نیفتد حوزه تجارت، حمل‌ونقل و داد و ستد دچار مشکل خواهد بود. ما در تلاش هستیم که تفاهم‌نامه همکاری را تجدید کنیم و با پذیرش استانداردهای متقابل در حوزه‌های مختلف، تجارت و داد و ستد کالا و خدمات را تسریع کنیم.

استراتژی ایران در حوزه همکاری‌های کریدوری نیازمند بازنگری است

مجتبی سلیمانی سدهی، از دیگر اعضای این اتاق فکر، ضمن مقایسه ایران و عربستان در شاخص عملکرد لجستیک (LPI) که مهم‌ترین شاخص اندازه‌گیری عملکرد لجستیک کشورهاست، گفت: ایران در سال ۲۰۱۶ رتبه ۹۶، در سال ۲۰۱۸ رتبه ۶۴ و در سال ۲۰۲۳ رتبه ۱۲۳ را بین ۱۳۹ کشور داشته است. عربستان در همین سال‌ها به ترتیب رتبه ۵۲، ۵۵ و ۳۸ را کسب کرده و این نشان می‌دهد که عربستان به دنبال این است که هاب لجستیک منطقه شود.

وی ضمن اشاره به اینکه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه ریلی عربستان با مشارکت چینی‌ها ایجاد شده و در بحث کریدورها بین چین، امارات و عربستان هم‌پیمانی ایجاد شده است، ادامه داد: استراتژی ایران در بحث همکاری‌های کریدوری در منطقه نیازمند بازنگری اساسی است. نوع همکاری ایران و عربستان در حوزه لجستیک، در راستای کریدور شمال و جنوب خواهد بود نه مسیرهای شرقی-غربی.

زهره بهره‌بر که از دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در این جلسه حضور یافته بود، گفت: از ظرفیت‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی می‌توان برای تبادلات تجاری و سرمایه‌گذاری مشترک با عربستان استفاده کرد. از منظر لجستیک و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی، این مناطق می‌توانند بستر مناسبی برای همکاری با عربستان باشند. دو کشور همچنین می‌توانند در حوزه بندری، دریایی همکاری مناسبی را داشته باشند.

او ضمن اشاره به تفاهم‌نامه این شورا با سازمان استاندارد گفت: به دنبال هم‌افزایی بین ظرفیت‌های مناطق آزاد و ویژه و فعالیت‌های تخصصی استاندارد هستیم تا فعالیت‌های ورودی مبادی گمرکات و ... را بر اساس استانداردهای تجارت بین‌المللی ارتقا دهیم.

مهران خمیسی‌زاده، از امور بین‌الملل وزارت راه و شهرسازی با بیان اینکه از وزیر حمل‌ونقل عربستان برای سفر به ایران و برگزاری اجلاس وزرای حمل‌ونقل دو کشور دعوت به عمل آمده است، ادامه داد: به دنبال آن هستیم تا بسترهای سیاسی و حقوقی را فراهم کنیم تا فعالیت‌های اقتصادی بتواند ذیل آن شکل بگیرد. اما هنوز از طرف‌های عربستانی اقدامی نشده است.

وی افزود در حوزه بندر هم به دنبال تشکیل کمیته دریایی بندری هستیم و دعوت از طرف‌های عربستانی انجام شده است. در حوزه هوانوردی هم در اجلاس اخیر ایکائو، سازمان هواپیمایی کشور با طرف عربستانی تفاهم‌های مناسبی را در حوزه برقراری پروازها انجام داده است.

خمیسی‌زاده، بحث کریدورها با کشورهای منطقه را موضوع پیچیده‌ای دانست و گفت: ایران در کریدورهای شمالی-جنوبی و شرقی-غربی دارای مزیت است و با عربستان در حال شکل‌گیری یک همکاری در کریدور شمال جنوب هستیم که با همکاری هند، روسیه و کشورهای آسیای مرکزی پیش خواهد رفت. در چارچوب کریدورهای شرقی غربی نیز بناست از ظرفیت‌های عربستان به ویژه در حوزه‌های جنوب به شرق و جنوب به غرب استفاده شود و به این ترتیب می‌توان با عربستان وارد تعامل کریدوری شد.

در ادامه سایر حاضران نیز نظرات و دیدگاه‌های خود را مطرح کردند و عبدالله احمدی مدیر پروژه اتاق فکر عربستان ضمن نقد نگاه صرفاً ژئوپلیتیک محور به کریدورها، و اینکه عموماً کریدورها به عنوان راه دیده می‌شوند، نه یک پهنه برای همکاری، از ضرورت تغییر نگاه سخن گفت و افزود: خلا نگاه زنجیره ارزش باعث ادامه فرصت‌سوزی در این زمینه شده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این پرتال متعلق به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران می باشد.